

Registratorn
Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Delbetänkande av utredningen om detaljhandel med nikotinläkemedel - synpunkter från Sveriges Tandläkarförbund

I delbetänkandet föreslås att Apoteket AB inte längre skall ha ensamrätt när det gäller detaljhandel med receptfria nikotinläkemedel till konsument. Även andra näringsidkare skall alltså få bedriva denna typ av handel. Syftet är att öka tillgängligheten av receptfria nikotinläkemedel och därigenom få fler rökare att använda dem i samband med rökavvänjning. Det föreslås en rad åtgärder i syfte att säkerställa patientsäkerheten, såsom att Läkemedelsverket skall ha tillsyn över detaljhandeln med nikotinläkemedlen, att näringsidkaren skall ha Läkemedelsverkets tillstånd och att krav införs på att näringsidkaren skall utöva egentillsyn över försäljningen och utforma egentillsynsprogram. Näringsidkaren skall ha tillgång till farmaceut, som är ansvarig för egentillsynen. Det skall vara förbjudet att i detaljhandel sälja receptfria nikotinläkemedel till den som är under 18 år.

Tandläkarförbundet stöder i allt väsentligt utredningens förslag.

Förbundet vill dock framhålla att nikotinläkemedlens positiva effekt vid rökavvänjning bygger på att de ingår i ett rökavvänjningsprogram tillsammans med beteendestödande insatser. Dokumentationen för medlens effekt utan stöd av sådana insatser är sparsam. Det finns en risk för att personer, som utan tillgång till andra stödåtgärder inköper och konsumerar läkemedlen, inte uppnår den avvänjningseffekt som eftersträvs. En möjlig avvänjning kan därmed ha spolieffekt.

Förslaget i betänkandet garanterar inte heller någon kvalificerad rådgivning i samband med försäljningen. Läkemedelsverket föreslås dock få bestämma ”vilken utbildning personalen är i behov av och vilken information om läkemedlet personalen får lämna till kunden”. Förbundet anser det angeläget att personalen har sådan utbildning att den på ett adekvat sätt kan råda den som önskar inköpa läkemedlet. I detta bör kunna ingå att med en enkel fråga efterhöra om personen ifråga följer ett avvänjningsprogram.

Förbundet förutsätter att det kommer att finnas en kontinuerlig utvärdering av försäljningen i detaljhandel, särskilt beträffande effekter på rökavvänjning och rök- och snusvanorna.

Förbundet vill avslutningsvis framhålla att, även om det givetvis är väsentligt att på olika sätt bistå den som önskar sluta röka, så måste samhällets primära insatser vara inriktade på att förebygga att människor överhuvudtaget börjar nyttja tobak. Förbundet saknar en analys i betänkandet hur den här föreslagna åtgärden ingår i en övergripande strategi mot tobaksbruket.

Med vänlig hälsning
SVERIGES TANDLÄKARFÖRBUND

Gunnar Luthman
Kanslichef